

Bæredygtigt Miljø og
Produktion
J.nr. 2023 - 4796
Ref. JUKJJ
Den 19. december 2023

Høringsnotat vedr. høring af Natur- og miljøpolitisk redegørelse

Et udkast af Natur- og miljøpolitisk redegørelse 2024 har været i høring i perioden fra den 24. november til den 31. december 2023

Der er modtaget i alt 9 høringssvar i høringsperioden.

Følgende 7 høringssvar har fremsendt bemærkninger til rapportudkastet:

- Danmarks Jægerforbund
- Dansk Akvakultur Producentorganisation
- Dansk Industri
- Danske Regioner
- Fair Spildevand
- Friluftsrådet
- Landbrug og Fødevarer

Følgende 2 høringssvar har oplyst, at de ingen bemærkninger har til rapportudkastet:

- Bæredygtigt Landbrug
- DA Dansk Arbejdsgiverforening

Miljøministeriet skal indledningsvis takke alle høringssvar for deres afgivne høringssvar. I det følgende gennemgås de væsentligste høringssvar. Høringssvarene er her kun gengivet i hovedtræk. Samtlige høringssvar er dog vedlagt i deres fulde længde i bilag.

1. Danmarks Jægerforbund

Danmarks Jægerforbund er med henvisning til aftalen om etablering af energianlæg uenige i betragtningen om, at 'hensynet til naturen må vige' og mener i stedet, at de multifunktionelle løsninger bør eftersøges på andre arealtyper. Desuden opfordres til flere nye initiativer og acceleration på allerede besluttede indsatser. Endelig efterspørges der i redegørelsen et fokus på naturen i det åbne land, herunder fokus på de mere almindelige arter og deres trivsel.

MIM's opfølgning

Miljøministeriet tager bemærkningerne til efterretning, men ser ikke anledning til at ændre i redegørelsen på baggrund heraf.

Det bemærkes, at redegørelsen indeholder udvalgte eksempler på større og væsentligste politiske initiativer under fire overordnede temaer. Den udgør således ikke en udtømmende liste over

regeringens arbejde på natur- og miljøområdet. For flere detaljer om tilstanden i natur og miljø henvises til miljotilstand.dk.

Miljøministeriet kan fsva. muligheden for under visse omstændigheder at etablere energianlæg i visse naturområder, oplyse at dette indgår i 'Klimaaftale, 'Klimaaftale om mere grøn energi fra sol og vind på land' (december 2023), som blev indgået af et bredt flertal i Folketinget bestående af Regeringen (Socialdemokratiet, Venstre og Moderaterne), Socialistisk Folkeparti, Det Konservative Folkeparti, Enhedslisten, Radikale Venstre og Alternativet. Lov om energiparker forventes fremsat i foråret 2024.

Der henvises derfor til, at eventuelle spørgsmål og bemærkninger til denne aftale må rejses og håndteres i regi opfølgningen på denne aftale, herunder det kommende lovforslag om energiparker.

2. Dansk Akvakultur Producentorganisation

Dansk Akvakultur Producentorganisation opfordrer til, at redegørelsen suppleres med et afsnit om mere bæredygtige fødevarsystemer og behovet for vækst i akvakultur.

2.1 MIM's opfølgning

Redegørelsen indeholder udvalgte eksempler på større og væsentligste politiske initiativer på natur og miljøområdet under de fire overordnede temaer; natur, forurening, cirkulær økonomi og klimatilpasning. Fødevarsystemer hører under Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri. MIM ser således ikke anledning til at ændre i redegørelsen på baggrund heraf.

3. Dansk Industri

Dansk Industris (DI) hørings svar efterspørger både tilføjelser til redegørelsen og udtrykker faglige bemærkninger.

DI opfordrer til, at der i fremtidige redegørelser indgår et afsnit om det omfattende arbejde med dansk implementering af EU-regulering. DI udtrykker desuden undren over, at luftkvalitet ikke nævnes i kapitlet om forurening. Endelig opfordrer DI til, at Biodiversitetspartnerskab beskrives i redegørelsen.

DI er enig i, at der er behov for at beskytte drikkevandsressourcerne, men er ikke enig i, at belastning fra rensed spildevand er en væsentlig faktor i den sammenhæng. DI henviser til, at rensed spildevand udledes til vandmiljøet og giver ikke et bidrag til drikkevandsforurening. Desuden påpeger DI, at det er væsentligt at have blik for, at det er nødvendigt med en international europæisk indsats på PFAS-området.

DI finder det problematisk, at der ikke er igangsat nye indsatser på affaldsområdet, da der ifølge DI er lang vej igen i forhold til visionen om at knække affaldscurven trods de øvrige initiativer, der er igangsat på området.

Endelig efterspørger DI en nærmere beskrivelse af regeringens initiativer på klimatilpasningsområdet, herunder en mere klar beskrivelse af nytteprincippet. I den forbindelse efterspørger DI specifikt, at det i initiativoversigten på side 18 fremgår, at det i Klimatilpasningsplan I er nævnt, at nytteprincippet forsat skal være det bærende princip i fordelingen af omkostningerne ved klimatilpasning, samt at regeringen vil arbejde på at præcisere nytteprincippet, så det kan anvendes hurtigere og mere gnidningsfrit fremadrettet.

3.1 MIM's opfølgning

Miljøministeriet tager bemærkningerne til efterretning. Der er tilføjet et afsnit om luftkvalitet i redegørelsen i kapitlet om forurening. Biodiversitetspartnerskabet er tilføjet til initiativlisten i kapitlet Naturen på land og i havet.

Fsva. drikkevand ser MIM ikke anledning til at ændre i redegørelsen på baggrund af høringssvaret. Det bemærkes, at Miljøstyrelsen ultimo november 2023 modtog resultaterne fra suspect og non-target screeninger foretaget af In-Sa, der bl.a. påviser fund af 8 forskellige lægemidler i drikkevandsprøver. InSa-Drikkevand er et innovationssamarbejde mellem 9 store vandselskaber, som til sammen leverer vand til ca. 1/3 af de danske husstande. Der er tale om lægemidler påvist i meget lave koncentrationer. Der er hverken fastsat nationale eller EU kravværdier for hvor høj, koncentrationen af lægemidler i drikkevand eller grundvand må være. I Danmark er der ikke fastsat nationale kravværdier, da der ikke er datagrundlag til at dokumentere, at forekomst af disse stoffer i drikkevand er et nationalt problem. Det skal understreges, at metoden, der anvendes ved suspect- og non-target screening, stadig er under udvikling og endnu ikke er akkrediteret. De konkrete fund vil indgå i Miljøstyrelsens overvejelser om hvilke stoffer, der skal prioriteres i GRUMO-screeningen i 2024.

Da der er tale om fund af stoffer, der ikke tidligere er fundet i drikkevandet, er det svært at pege på en entydig kilde. Lægemidlers vej til miljøet sker dog typisk gennem menneskelig indtagelse og efterfølgende udskillelse – hvilket betyder, at stofferne langt overvejende findes i spildevand. Efter rensning udledes spildevandet til overfladevandsrecipienter eller eventuelt til nedsivning, hvor de ikke-omsatte lægemiddelrester havner i miljøet og potentielt i grundvandet. I takt med, at vidensgrundlaget udvides og der udvikles analysemetoder, der kan afdække forekomsten af lægemiddel-relaterede stoffer, vil Miljøstyrelsen have et større fagligt grundlag til at vurdere, om stofferne udgør en sundhedsmæssig risiko i drikkevandet og hvorvidt kravværdier derfor bør fastsættes. Der henvises i øvrigt til [besvarelsen af MOF alm. del spm. 256](#) og [MOF alm. del spm. 257](#).

Fsva, PFAS er redegørelsen suppleret med oplysning om, at en tværgående indsats også omfatter en international og europæisk indsats.

Fsva. affald, er der flere EU-forhandlinger i gang, som vil have betydning for indsatser på affaldsområdet. MIM er aktiv i de forhandlinger og arbejder på, at de lander på et ambitiøst niveau. Der er tilføjet en beskrivelse af relevante EU-forhandlinger til redegørelsen.

Dertil er der under aftale om Finanslov for 2024 afsat midler til en pulje til cirkulær økonomi, samt en handlingsplan, der vil understøtte reparationer, adgang til reservedele og levetidsforlængelser. Handlingsplanen skal indeholde konkrete initiativer, der understøtter mindre forbrug af naturressourcer og øger genanvendelsen i Danmark. Dette fremgår imidlertid ikke af redegørelsen, da planlægningen af de indsatser er i proces.

Ift. klimatilpasning og DI's bemærkning om, at nytteprincippet forsat skal være det bærende princip, er der under regeringens initiativ om "Bedre rammer for kommunale kystprojekter" tilføjet, at nytteprincippet vil blive fastholdt.

4. Danske Regioner

Danske Regioner bemærker, at igangsættelsen af de planlagte oprensninger i 2024 og herefter forudsætter, at der findes finansiering ud over, hvad der blev afsat på Finansloven i 2021, og at dette især gælder for fase 2.

4.1 MIM's opfølgning

MIM ser ikke anledning til at ændre i redegørelsen på baggrund heraf.

5. Fair Spildevand

Fair Spildevand bemærker, at Vandområdeplanerne 2021-2027 (VP3) ikke efterlever vandrammedirektivets anbefalede fremgangsmåde til at forbedre tilstanden i dansk overfladevand, da Direktivet anbefaler – hvor den økologiske tilstand er utilfredsstillende – målinger fra den virkelige verden i koncentrationer, som er styrende for indsatser til forbedring af overfladevand, mens Danmark benytter modelberegninger og totale mængder til at planlægge indsatsen.

Fair Spildevand mener, at oprettelse af BNBO'er er ressourcepild og i strid med EU-direktiv, da en VVM-redegørelse er undladt inden vedtagelse af BNBO-indsatsplanerne.

Fair Spildevand efterspørger økonomiske incitamenter for at fremme en optimal kildesortering eller ressourcebevidsthed ift. husholdningsaffald med henvisning til den høje succesrate for ordningen med flaskepank. Samtidig bemærker Fair Spildevand, at vi er i konflikt med 'forureneren betaler-princippet' med den kollektive tankegang, der ligger bag planlægningen på affaldsområdet.

5.1 MIM's opfølgning

Vandrammedirektivet forpligter Danmark til at sikre god økologisk tilstand i overfladevandområder samt god kvantitativ og god kemisk tilstand i grundvandsforekomster.

Direktivet er gennemført ved lov om vandplanlægning og tilhørende bekendtgørelser, herunder bekendtgørelse om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter, der fastlægger konkrete indsatser, der skal sikre opnåelse af miljømålene for de enkelte overfladevandområder og grundvandsforekomster.

Vandrammedirektivet opstiller kvalitetslementer til at vurdere vandets tilstand. Her er næringsstofforhold et af de understøttende elementer og der er beregnet målbelastninger for kvælstof, der understøtter, at der kan opnås god økologisk tilstand i de danske kystvande.

Fsva. BNBO tager MIM bemærkningerne til efterretning, men ser ikke anledning til at ændre i redegørelsen på baggrund af heraf. Der henvises i øvrigt til [besvarelsen af MOF alm. del spm. 5](#).

Fsva. affald tager MIM bemærkningerne til efterretning, men ser ikke anledning til at ændre i redegørelsen på baggrund af heraf. Det kan i øvrigt oplyses, at det kommende udvidede producentansvar for emballage vil flytte omkostningerne til affaldshåndtering af emballage fra husholdninger til emballageproducenter, hvilket forventes at medvirke til mere genanvendelige emballager.

6. Friluftsrådet

Friluftsrådet bemærker, at omfanget af konkret handling i redegørelsen er begrænset. Friluftsrådet efterspørger en vurdering af effekterne af gennemførte initiativer, der kan holdes op mod den udfordring, der skitseres i redegørelsen. Friluftsrådet henviser til, at regeringen mangler at fremlægge en skovplan, at der endnu ikke er taget skridt i retning af at etablere marine naturnationalparker, at processen med naturnationalparkerne er gået i stå, at der ikke er fremsat forslag til en lov om natur- og biodiversitet, samt at indsatsen for forbedringen af vand- og havmiljøet er uambitiøs og går for langsomt.

Endelig efterspørger Friluftsrådet politiske visioner og initiativer relateret til at gøre naturen mere tilgængelig for befolkningen og at styrke befolkningens brug af naturen.

6.1. MIM's opfølgning

Miljøministeriet tager bemærkningerne til efterretning, men ser ikke anledning til at ændre i redegørelsen på baggrund heraf.

Det bemærkes, at redegørelsen indeholder udvalgte eksempler på større og væsentligste politiske initiativer under fire overordnede temaer. Den udgør således ikke en udtømmende liste over regeringens arbejde på natur- og miljøområdet.

7. Landbrug & Fødevarer

Landbrug & Fødevarer (L&F) bemærker, at ministerens forord ikke indeholder meget om ressourceforbrug og cirkulær økonomi. L&F efterspørger, at det tydeliggøres for læseren, hvordan de modsatrettede tendenser i de fem indikatorer i kapitlet om cirkulær økonomi kan fortolkes i lyset af, at Danmark de seneste år ikke er blevet bedre til at få mere værdi ud af vores ressourcer (ressourceproduktivitet) eller at mindske affaldsmængden (målt som husholdningslignende affald). Desuden opfordrer L&F til, at der i kapitlet gives en status på Danmarks internationale forpligtigelser under FN's verdensmål 12 ift. cirkulær økonomi.

7.1 MIM's opfølgning

MIM tager bemærkningerne til efterretning, og har tilføjet yderligere tekst om cirkulær økonomi i forordet. Herudover ser MIM ikke anledning til yderligere ændringer i redegørelsen. MIM anerkender de modsatrettede tendenser i de fem indikatorer for cirkulær økonomi, hvorved der ikke kan gives en entydig konklusion fsva. udviklingen på området.

Status vedrørende Danmarks forpligtigelser under FN's verdensmål 12 beskrives i regi af regeringens Fremdriftsrapport for FN's Verdensmål 2022-2023. Der henvises til denne rapport for yderligere information på området.